

Тѣ ни дадохъ единъ великъ примѣръ. И днесъ още тия покойници отъ своитѣ студени гробове ни учатъ единъ урокъ, който никой живъ съ пламенна дума не може ни прѣпода— какъ трѣбва да се прѣзира животътъ, какъ трѣбва да се умира за отечеството.

ЧАСТЬ ВТОРА

Врѣмето, съ което мѣримъ траянето на всичко въ тоя свѣтъ, за хората само не върви еднакво. То е бързоного за честититѣ, куцо за злочеститѣ: тича за първитѣ, а едва се влачи за последнитѣ.

Двѣ години ми се видѣха двѣтѣ недѣли, които бѣха се изминали, откакъ азъ бѣхъ запрѣнъ. При болкитѣ, теглата и тжгитѣ, при милѣнето за домашнитѣ и жаленето за страдалцитѣ се притуряше още и ме съсипваше мрачната неизвѣстность на моята сждба. Никакъвъ слѣдователъ не бѣ ме повикалъ да ме изпита. Никаква видѣлина върху причинитѣ и цѣлътъ на моето затваряне не бѣ пробила гжстата тъмнина, която ме обикаляше.

Единственитѣ свѣтли лучи въ тоя безнадежденъ мракъ бѣха съобщенията, които вѣстницитѣ ми носеха отъ жена ми. И голѣмо бѣше нетърпѣнието, съ което азъ, по пладне, чакахъ тия [газети. Тѣ идѣха съ яденето. И азъ гладенъ, прѣмалѣлъ, се хвърляхъ първо върху душевната храна, която се криеше въ вѣстницитѣ, а послѣ и върху другата. Въ тѣхъ азъ дирѣхъ не само новини отъ свещената борба, която се водѣше тамъ нѣйдѣ на сѣверъ, но още и извѣстия отъ домашния кржгъ, дѣто друга борба, по-скромна, но не помалко жестока, борба между страха и надеждата, върлуваше въ души и кжсаше сърца, които бѣха мене мили.

Тоя страхъ и тая надежда се отражаваха и въ съобщенията, които получавахъ отъ жена си. Тя ту ми обаждаше факти, които можеха да ме уплашатъ, но можеха и да ме прѣдупрѣдятъ, ту ми прѣдаваше събития, които бѣха отъ естество да ме насърчатъ и обнадеждатъ. Още ми е на умъ, колко обезпокоително бѣше за мене извѣстието, че властитѣ арестували Н. Боголюбие Епископа Гервасия. Още помня, отъ друга страна, колко ободрителна бѣше новината, че единъ английски кореспондентъ ми донесълъ отъ Цари-